

PROTOKÓŁ z XXI posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 28 września 2018 roku, o godzinie 11:30 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

Przedstawienie postanowień poprzedniego posiedzenia, ewentualne uwagi do treści protokołu.

Członkowie Rady nie zgłosili uwag do protokołu poprzedniego posiedzenia Rady.

Spotkanie z Panem Maciejem Kaweckim, Dyrektorem Departamentu Zarządzania Danymi w Ministerstwie Cyfryzacji – dyskusja dot. problemów zw. Z wdrożeniem RODO – UODO spotkanie – polityka informacyjna w zakresie stron www – jednolite stosowanie zapisów RODO.

Odpowiadając na pytania członków Rady ds. Cyfryzacji dotyczące problemów związanych z prawidłowym rozumieniem i stosowaniem przepisów RODO, w tym dotyczących funkcjonowania Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, zaproszony gość zapewnił, że Ministerstwo Cyfryzacji dostrzega tego rodzaju problemy oraz potrzebę edukacji społeczeństwa w zakresie RODO. Pan dr Maciej Kawecki wskazał, że Ministerstwo Cyfryzacji podjęło szereg działań mających ułatwić stosowanie RODO, w tym powołało grupę roboczą ds. ochrony danych osobowych, mającą opracować poradniki dotyczące stosowania RODO. Mając na uwadze znaczną liczbę nieprawidłowości w stosowaniu RODO w sektorze zdrowia, jako pierwszy opracowany został [poradnik dotyczący ochrony danych osobowych w sektorze zdrowia](#). Przygotowanie takiego kompendium było konieczne również ze względu na nieopracowanie takiego poradnika przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Na pytania Rady dotyczące małej aktywności Prezesa UODO, przedstawiciel MC poinformował Radę ds. Cyfryzacji, że Ministerstwo Cyfryzacji zaprosiło do udziału w pracach grupy roboczej między innymi POUDO, jednak Prezes Urzędu odmówił udziału. Zaproszony gość wskazał przy tym na dobrą współpracę Ministerstwa Cyfryzacji przy opracowywaniu poradników z innymi podmiotami w tym Ministrem Zdrowia, Ministerstwem Edukacji Narodowej, Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju, Rzecznikiem Praw Pacjenta oraz Rzecznikiem Praw Obywatelskich

Na pytanie Rady ds. Cyfryzacji o możliwość zaktywizowania działalności PUODO, dr Maciej Kawecki wskazał że Prezes Urzędu jest niezależnym naczelnym organem administracji państwowej i Ministerstwo Cyfryzacji nie ma możliwości wpływania na jego działania.

W toku dalszej dyskusji omówiono problem ochrony danych osobowych w związku z wyborami samorządowymi. Zwrócono uwagę na rozbieżne interpretacje stosowania przepisów RODO, przedstawione przez Krajowe Biuro Wyborcze oraz Prezesa UODO. Problemy w tym zakresie dotyczą uznania przez Prezesa UODO - niemal w przeddzień wyborów - że Komisje Wyborcze są odrębnymi administratorami danych. Opinia wydana została po tym, jak Krajo-

we Biuro Wyborcze zawarło z gminami umowę o wzajemnym powierzeniu danych. W odpowiedzi zaproszony gość wskazał, że Ministerstwo Cyfryzacji nie jest organem właściwym do samodzielnej wykładni przepisów wyborczych.

Omówienie dokumentu pt.: „Uwagi i rekomendacje Rady ds. Cyfryzacji dotyczące przeciwdziałania zjawisku tzw. „fake news” – Roman Bieda.

Członek Rady na prośbę pozostałych uczestników posiedzenia przystąpił do omówienia przekazanego na ręce Pana Marka Zagórskiego, Ministra Cyfryzacji dokumentu pn. „Uwagi i rekomendacje Rady do Spraw Cyfryzacji dotyczące przeciwdziałania zjawisku tzw. „fake news”, z którym można się zapoznać [na BIP MC](#).

Zostały przedstawione działania, jakie rekomenduje Rada ds. Cyfryzacji, wskazane w ww. dokumencie.

- proponowane są działania samoregulacji oraz wprowadzenie sankcji, jeżeli ktoś przyjmie samoregulację, a następnie nie będzie jej przestrzegał;
- w przypadku nieprzyjęcia przez dostawców platform cyfrowych mechanizmu samoregulacji lub stwierdzenia nieskuteczności przyjętych rozwiązań Rada ds. Cyfryzacji proponuje w dalszych krokach działanie na rzecz wprowadzenia rozwiązań legislacyjnych dotyczących przeciwdziałaniu rozpowszechnianiu fałszywych wiadomości, ale tylko dla wybranych kategorii, których rozpowszechnianie godzi w bezpieczeństwo, porządek publiczny, bezpieczeństwo państwa, ochronę środowiska, zdrowia, praw i wolności osób, podstawowe instytucje demokratycznego państwa prawa w tym proces wyborczy lub narażenie na powstanie szkody;
- zachęcanie dostawców platform cyfrowych do opracowania i przyjęcia na zasadzie dobrowolności tzw. kodeksu dobrych praktyk regulującego w szczególności zasady przeciwdziałania rozpowszechnianiu fałszywych wiadomości oraz obowiązki informacyjne dostawców platform cyfrowych;
- monitorowanie efektywności przyjętego kodeksu dobrych praktyk;
- podjęcie działań edukacyjnych dotyczących funkcjonowania fałszywych wiadomości, zagrożeń związanych z ich wykorzystaniem oraz możliwości przeciwdziałania ich rozpowszechnianiu;
- zachęcanie do podejmowania prac nad stworzeniem mechanizmów (np. oprogramowania) wspierających weryfikowanie wiarygodności informacji oraz prac badawczo-rozwojowych dotyczących wprowadzenia skutecznych mechanizmów filtrowania lub oznaczania fałszywych wiadomości.

Przyjęte stanowisko Rady ds. Cyfryzacji zostało opublikowane również w prasie, szerszej dyskusji na ten temat jednak nie było. Powstał jedynie jeden materiał polemicznie odnoszący się do przedstawionych propozycji.

W toku dyskusji poruszona została kwestia wydania przez Komisję Europejską kodeksu dobrych praktyk.

[Przygotowanie projektu chwały wspierające stanowisko MC na temat dyrektywy o prawie autorskim – Karol Dobrzeniecki.](#)

Członek Rady przedstawił krótkie wprowadzenie dotyczące projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym. 13 września br. ukazało się [oświadczenie Ministra Cyfryzacji](#), w którym deklaruje, że zależy mu przede wszystkim na wprowadzeniu takiego brzmienia zapisów, które nie spowodują jakiegokolwiek uszczerbku dla wolności słowa - stanowisko rządu odnosi się wyłącznie do kompromisowych zapisów dyrektywy zaproponowanych w lipcu przez prezydencję bułgarską, które uwzględniły stanowisko Polski. Niestety, w wyniku debaty, zapisy zmieniły swoje brzmienie i zostały przegłosowane 12 września br. Przyjęta treść jest sprzeczna z kompromisową propozycją prezydencji bułgarskiej i nie posiada akceptacji Ministerstwa Cyfryzacji. Generalnie projekt miał na celu dostosować prawa autorskie do nowej rzeczywistości cyfrowej. Część propozycji wywołała gwałtowną reakcję i sprzeciw ze strony różnego rodzaju organizacji i ekspertów. Największą kontrowersję wzbudził projekt prawa pokrewnego dla wydawców prasowych, a szczególnie propozycja obowiązku filtrowania treści wysyłanych przez użytkowników pod kątem zgodności z prawem autorskim, czyli artykuł 13 danej dyrektywy. Po odbytej debacie 12 września br. została udzielona zgoda na przekazanie do dalszych prac projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym. Dyrektywa zatem ma być negocjowana z każdym krajem członkowskim. Rola Rady ds. Cyfryzacji polega na odniesieniu się do problemu ochrony wolności słowa.

Pokrótce zostały przytoczone poglądy przedstawicieli biorących udział w debacie publicznej - różnych ekspertów, 1007 organizacji zajmujących się ochroną praw człowieka, Rady Praw Człowieka ONZ, 70-ciu przedstawicieli środowisk twórców Internetu, środowisk naukowych, ośrodków badawczych. M. in. organizacje, które chcą chronić wolność słowa, zwracają uwagę na niebezpieczeństwo, jakie niesie za sobą wprowadzenie aplikacji, które na podstawie porównywania zapisów cyfrowych, w sposób automatyczny będą odrzucać treści umieszczone na platformie. Prawo to prowadzi do nadmiernego filtrowania, kontroli użytkowników, niepodzielności informacji oraz ograniczenia wolności uzyskiwania informacji. Zdaniem Rady ONZ państwa i organizacje międzynarodowe powinny wstrzymać się od ustanawiania praw i wszelkich uzgodnień, które wymagałyby aktywnego filtrowania i monitorowania zawartości wytwarzanych treści.

Członkowie Rady ds. Cyfryzacji podjęli dyskusję na temat propozycji zawartych w dyrektywie, ich korzyści oraz wad. Zauważono, że system filtrowania zawartości i kontroli użytkowników już istnieje, a dyrektywa umacniając ten system kontroli, oddaje część władzy wybranej grupie podmiotów – wydawcom, producentom. Duże podmioty mają za zadanie współdecydo-

wać o tym, co można publikować. Zatem ten system nie jest na nowo stworzony, tylko przez dyrektywę wzmocniony.

W toku dyskusji zauważono również, że system automatyczny wychwytuje większość naruszeń praw autorskich, ale nie wykryje innych rzeczy, np. wykupionego przez kogoś prawa do umieszczania muzyki na YouTube, zatem automatycznie zablokuje to prawo.

Rada ds. Cyfryzacji ustali jeszcze ostateczne stanowisko w tej sprawie.

[Przedstawienie wyników projektu dot. badania trendów w technologiach cyfrowych – Katarzyna Śledziwska.](#)

Członek Rady przedstawił wyniki projektu [Next Generation Internet](#), którego jest koordynatorem, nad którym pracuje zespół DELab UW w ramach programu Horyzont2020.

Celem projektu NGI jest identyfikacja rodzących się trendów technologicznych, które będą kształtować przyszłość Internetu w najbliższych latach (inaczej stworzenie wizji rozwoju Internetu nowej generacji (NGI) w UE). Tworzymy przestrzeń dla radykalnego myślenia o przyszłości Internetu

W projekcie realizowane są zadania z obszaru *machine learning* (ML) i przetwarzania języka naturalnego (*Natural Language Processing*, NLP). Wykorzystanie kompetencji z obszaru *data science*, pozwala na analizę obszernego zbioru tekstów naukowych oraz popularno-naukowych i określenie obszarów tematycznych i zagadnień o rosnącym znaczeniu. To z jednej strony wykorzystanie narzędzi *data science* (tj. *webscraping*, *text-mining* i *deep learning*) oraz badań jakościowych (etnografia, metodologia futures), mające na celu identyfikację nowo powstających technologii, powiązanych z nimi kwestii społecznych oraz społeczności, które odegrają kluczową rolę w przyszłości Internetu. Z drugiej strony, zaangażowanie w projekt zróżnicowanych grup społecznych we współtworzenie wizji NGI.

Wskazane zostało, że dotychczasowe efekty projektu zaprezentowane są na stronie internetowej [projektu](#). Projekt będzie realizowany dalej. Dalszymi efektami będzie wypracowanie map drogowych rozwoju technologii, wartości oraz polityk związanych z NGI. Dodatkowo w trakcie projektu trwa budowa sieci kluczowych europejskich interesariuszy, których potrzeba, aby skutecznie wdrożyć wizję NGI. Aktorzy, którzy będą włączani w działania, to zarówno innowatorzy, naukowcy, społecznicy i decydenci w obszarze technologii internetowych jak i „przeciętni” użytkownicy Internetu.

[Rola i propozycja RdC w aktualnym systemie organizacji informatyzacji państwa – Krzysztof Goczyła.](#)

Ze względu na fakt, że obecna kadencja Rady do Spraw Cyfryzacji zbliża się ku końcowi swojej pracy, odbyła się dyskusja podsumowująca dotychczasową formułę prac. Członkowie Ra-

dy wymieniali się uwagami i spostrzeżeniami odnosząc się zarówno do [zadań Rady jak i jej działań](#).

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Roman Bieda
2. Karol Dobrzeński
3. Krzysztof Goczyła
4. Łukasz Jachowicz
5. Dariusz Milka – Wiceprzewodniczący
6. Jerzy Nawrocki
7. Krzysztof Siewicz
8. Katarzyna Śledziwska
9. Piotr Wąglowski
10. Janusz Zawiła - Niedźwiecki

Zaproszeni goście:

11. Maciej Kawecki, Dyrektor Departamentu Zarządzania Danymi MC

Sekretariat Rady:

12. Justyna Grzegorek (MC)